

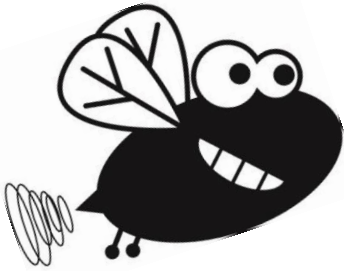

Natuurbehoud langs Durme, Moervaart, Schelde

In het Molsbroek zit een

Schat van Vlieg

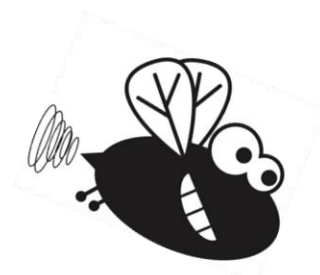
verstopt!

Zoek je mee?

Spits dan goed je oren
en ga op tocht.

Veel plezier!

Op schatten jacht

Welkom in het bezoekerscentrum Molsbroek! De schat van vlieg ligt hier ergens verstopt. Wil je deze vinden? Zoek dan goed!

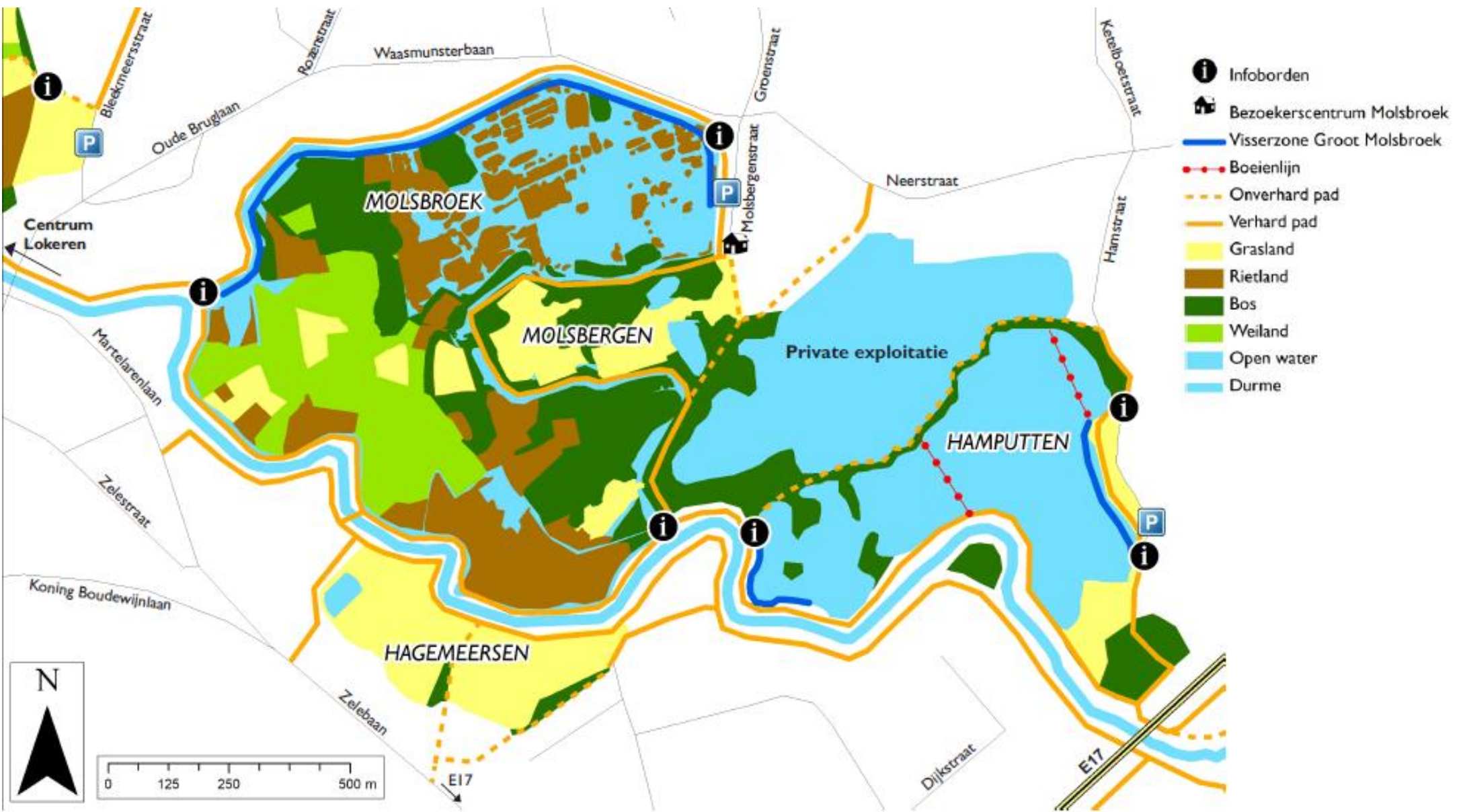
Spits je oren, en ga op tocht. Deze opdrachtjes, die je samen met een volwassene kan doen, leiden je zeker in de goede richting.

Je mag zelf kiezen welke speuopdrachten je doet. De meeste kan je doen in de buurt van het bezoekerscentrum maar je kan ook de kleine wandeling in het Molsbroek maken (ong. 2 km), aan jou de keuze! Bij de opdrachten kan je een tip verdienen om de locatie van de schat te weten te komen. Noteer deze tip telkens achteraan in het boekje.

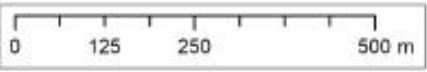
Extraatje: Achteraan vind je de geluidenbingo. Dit spelletje kan je tijdens de hele zoektocht spelen.

Veel succes!

Vlieg en zijn vzw Durme-collega's

- i** Infoborden
- Bezoekerscentrum Molsbroek
- Visserzone Groot Molsbroek
- Boeienlijn
- Onverhard pad
- Verhard pad
- Grasland
- Rietland
- Bos
- Weiland
- Open water
- Durme

MOLSBEROEK
MOLSBERGEN
HAGEMEERSEN
HAMPUTTEN
 Private exploitatie

Streets: Waasmunsterbaan, Oude Bruglaan, Bleekmeersstraat, Rozestraat, Groenstraat, Neerstraat, Molsbergenstraat, Kestelboestraat, Hamstraat, Martelarenlaan, Zelestraat, Koning Boudewijnlaan, Zelebaan, Dijkstraat, E17.

Other labels: Centrum Lokeren, Waasmunsterbaan, Groenstraat, Neerstraat, Molsbergenstraat, Kestelboestraat, Hamstraat, Martelarenlaan, Zelestraat, Koning Boudewijnlaan, Zelebaan, Dijkstraat, E17.

Evenwichtsparcours

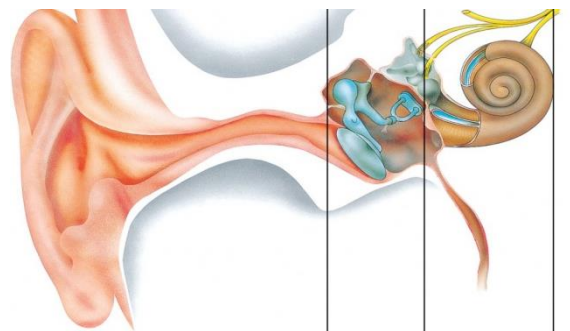
Plaats: Evenwichtsparcours in het bosje naast het bezoekerscentrum

Wist je dat je zonder je oren om zou vallen? Hou je oren dicht met je handen en stap voorzicht over de boomstammen, zoals een eekhoorn over een dunne tak in de boom. Vond je dit te gemakkelijk? Probeer het dan eens met je ogen dicht!

Omcirkel wat er **NIET** in je oor zit

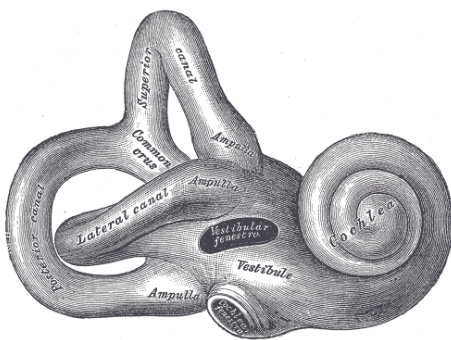
- a. Slakkenhuis (Tip I: de takken)
- b. Hamer (Tip I: de vogels)
- c. Stijgbeugel (Tip I: de koelkast)
- d. Boor (Tip I: de schat)

Wist je dat?

Ons evenwichtsorgaan zit verstopt in ons binnenoor. Het is een zeer fragiel orgaantje en ligt daarom verscholen achter het rotsbeen, het stevigste bot van het lichaam. Samen met het gehoororgaan vormt het een anatomische eenheid. Gehoorklachten en evenwichtsklachten kunnen daarom gelijktijdig optreden.

Het evenwichtsorgaan bestaat uit bogen en een 'slakkenhuis', en wordt ook wel het labyrinth genoemd. Het is gevuld met vloeistof (hersenvocht) en kan door de bewegingen van deze vloeistof zowel draaiingsbewegingen als versnelling of vertragingen registreren. Onze hersenen zetten deze waarnemingen om in de juiste reacties van onze spieren, zodat we ons evenwicht kunnen behouden.

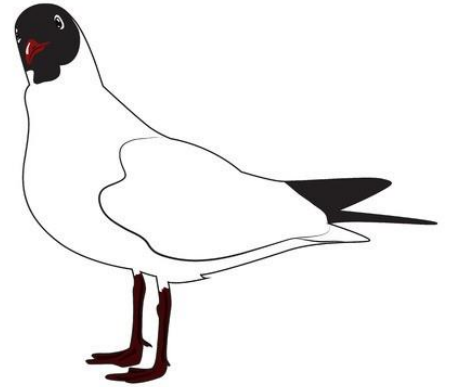

Het gehoororgaan

Piepende jongen

Plaats: Op de dijk, met zicht op het moeras

In het Molsbroek komen op de moerasvlakte elke avond watervogels slapen. Eenden, ganzen, meeuwen,... Het wordt hier enorm druk! Jonge vogels herkennen het geluid van hun ouders van ver, zo raken ze elkaar nooit kwijt. Handig toch?

Ken jij iemand van je vriendjes of familie die een heel kenmerkende stem heeft, of altijd een bepaald zinnetje zegt? Doe de stem van deze persoon na en laat de anderen raden wie je nadoet. Kunnen ze raden wie het is?

Hoe klinkt het geluid dat meeuwen maken?

- Als een lage lach “Hahahahaha” (Tip 2: zweeft)
- Als een luid gekrijs “Kwaar Kwaar” (Tip 2: ligt)
- Als een zwoele zang “tjiftjaf tjiftjaf” (Tip 2: hangt)

Wist je dat?

Pinguïns komen dan wel niet voor in het Molsbroek, maar zij zijn echte '*krakken*' in het terugvinden van elkaar. Ze leven in kolonies van soms wel duizenden soortgenoten. Wanneer het mannetje en vrouwtje van een koppeltje elkaar uit het oog zijn verloren, kunnen ze elkaar alleen door zang weer terugvinden.

Pinguïnouwers herkennen hun jong al vanaf de eerste dag aan zijn geluid. Wanneer de jongen wat ouder zijn, zitten ze in een grote crèche bij elkaar als de ouders gaan vissen. Als één van de ouders terugkomt om het jong te voeden, loopt hij naar de crèche en roept. Het jong roept terug en al roepend lopen ze op elkaar af.

Een beetje zoals bij de mens dus...

Ssssst, een muis!

Plaats: Op de dijk

Wist je dat een vos supergoed kan horen? Hij kan een muisje van 100 meter ver horen. Heb jij dat ooit al gehoord? Ik niet!

Hoe goed kan jij geluiden nadoen? Luister naar de geluiden rondom jou en doe alsof je er eentje vangt tussen je twee handen. Hou je gesloten handen tegen je mond en laat het geluid langzaam “vrij” door het na te bootsen met je stem en mond. Kunnen de anderen raden welk geluid jij gevangen hebt?

Weet jij waarom muizen piepen?

- a. Om roofdieren te verjagen (Tip 3: boven)
- b. Om te communiceren met soortgenoten (Tip 3: onder)
- c. Om prooidieren te lokken (Tip 3: achter)

Wist je dat?

Geluid wordt uitgedrukt in dB (decibel). Er zijn heel wat gratis dB-meters te downloaden in de appstore van je telefoon. Daar kan je zelf enkele geluiden mee meten. Echt stil wordt trouwens het nooit. Zelf in speciaal daarvoor ontworpen stille kamers hoor je je eigen ademhaling of je bloed ruisen in je oren.

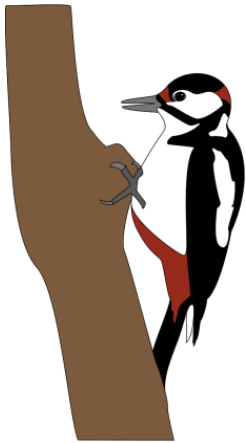
Geluidsthermometer

Gemiddeld aantal decibels van typische geluiden

Spechtengetrommel

Plaats: met zicht op een spechtenhol (in het bezoekerscentrum of langs de populieren op de dijk)

Een specht trommelt vaak met zijn snavel op een boom. Ze doen dit om verschillende redenen. Soms roffelen ze traag of snel, luid of stil. Kan je de geluiden nabootsen die een specht maakt? Zoek een takje (of 2) doe een specht na. Roffel eerst heel stil en traag, daarna heel luid en snel.

Benieuwd hoe de grote bonte specht klinkt?
Scan de qr-code!

Kan jij een van de redenen bedenken waarom spechten met hun snavel roffelen op bomen?

- Om hun snavel scherper te maken (Tip 4: het terras)
- Om insecten te vinden (Tip 4: het afdak)
- Om schors los te krijgen zodat ze dit kunnen opeten. (Tip 4: de boom)

Wist je dat?

Een specht ramt zijn hoofd tot wel 12.000 keer per dag tegen een boom. Elke reden is goed voor de vogel om te roffelen: om insecten te zoeken in het hout, om een nest uit te houwen in een boomstam, om vrouwtjes te verleiden of om een territorium af te bakenen. Hun snavel beweegt met een snelheid van zeven meter per seconde (meer dan 25 km/u).

Hoe is dat mogelijk?

- De kop van de specht heeft een bijzondere bouw die de schokken kan opvangen.
- Tussen de snavel en de hersenen van de specht zit een laag poreus bot, een schokdemper als het ware. Deze koraalachtige laag absorbeert lage-frequentie-trillingen, waardoor die niet doordringen tot de hersenen.
- Onder aan de tong van de specht zit een elastische ondersteuning, die doorloopt over de hele schedel. Dit tongbeen verdeelt de klap gelijkmatig over de hele schedel.
- Tussen de schedel en de hersenen zit een zeer dunne laag hersenvocht, waardoor er minder trillingen worden doorgegeven van de schedel naar de hersenen.
- Een specht heeft kleine hersenen die bovendien heel goed vastzitten in de schedel. Dat maakt een hersenschudding heel wat onwaarschijnlijker.
- Een specht heeft ook een airbag. Een milliseconde voordat de specht het hoofd stoot, trekt hij zijn spieren samen waardoor de ergste klap door relatief veerkrachtige beenderen wordt opgevangen.

Bron: www.bosplus.be

Klep klepper klap!

Plaats: Op de dijk

Dieren hebben vaak bijzondere manieren om met elkaar te communiceren:

De ooievaar kleppert met zijn lange bek (klappen met gestrekte armen)

De bever slaat met zijn staart op het water (stampen met je voeten op de grond)

Een sprinkhaan wrijft met zijn poten tegen zijn vleugels (wrijf met je nagels tegen de onderkant van je schoen)

Speel nu dirigent voor je medeschattenjagers. Doe de volgende geluiden eerst even na, en vraag dan of de anderen jouw geluiden kunnen imiteren.

3 keer de ooievaar

5 keer de bever

4 keer de sprinkhaan

Hoe ziet de staart van een bever eruit?

- Er staan stekels op (Tip 5: onder)
- Harig (Tip 5: op)
- Geschubd (Tip 5: in)

Wist je dat?

Vogelzang is de bekendste vorm van dierencommunicatie. Van echt 'zingen' is echter geen sprake omdat vogels geen strottenhoofd hebben zoals wij, maar de lucht laten trillen met behulp van membranen in de syrinx. Bovendien in de term 'fluiten' ook niet helemaal correct, aangezien mensen met hun lippen fluiten en vogels geen lippen hebben.

De syrinx, een zangorgaan met twee setjes stembanden dat zich bevindt aan het einde van de luchtpijp zorgt ervoor dat vogels hun specifieke geluid kunnen produceren. De stembanden werken samen met de complexe spieren, pezen en botjes rond de syrinx. Volgens onderzoekers kan de vogel hierdoor twee tonen tegelijk maken, zijn volume aanpassen en de toonhoogte bepalen. En dat terwijl hij constant beweegt.

Wist je dat de snavel niet open moet zijn om geluid te kunnen maken? Het openen van de snavel dient om het geluid luider te laten klinken. Niet alle vogels kunnen zingen. Deze niet-zangvogels, zoals zwanen, roofvogels en ijsvogel maken gebruik van een 'roep'.

Wie ben ik?

Plaats: Op de dijk

Hoe goed kan jij de zang of roep van de vogels die voorkomen in het Molsbroek nabootsen? Doe het geluid van een dier na. Kunnen de anderen raden welk dier je nadeed?

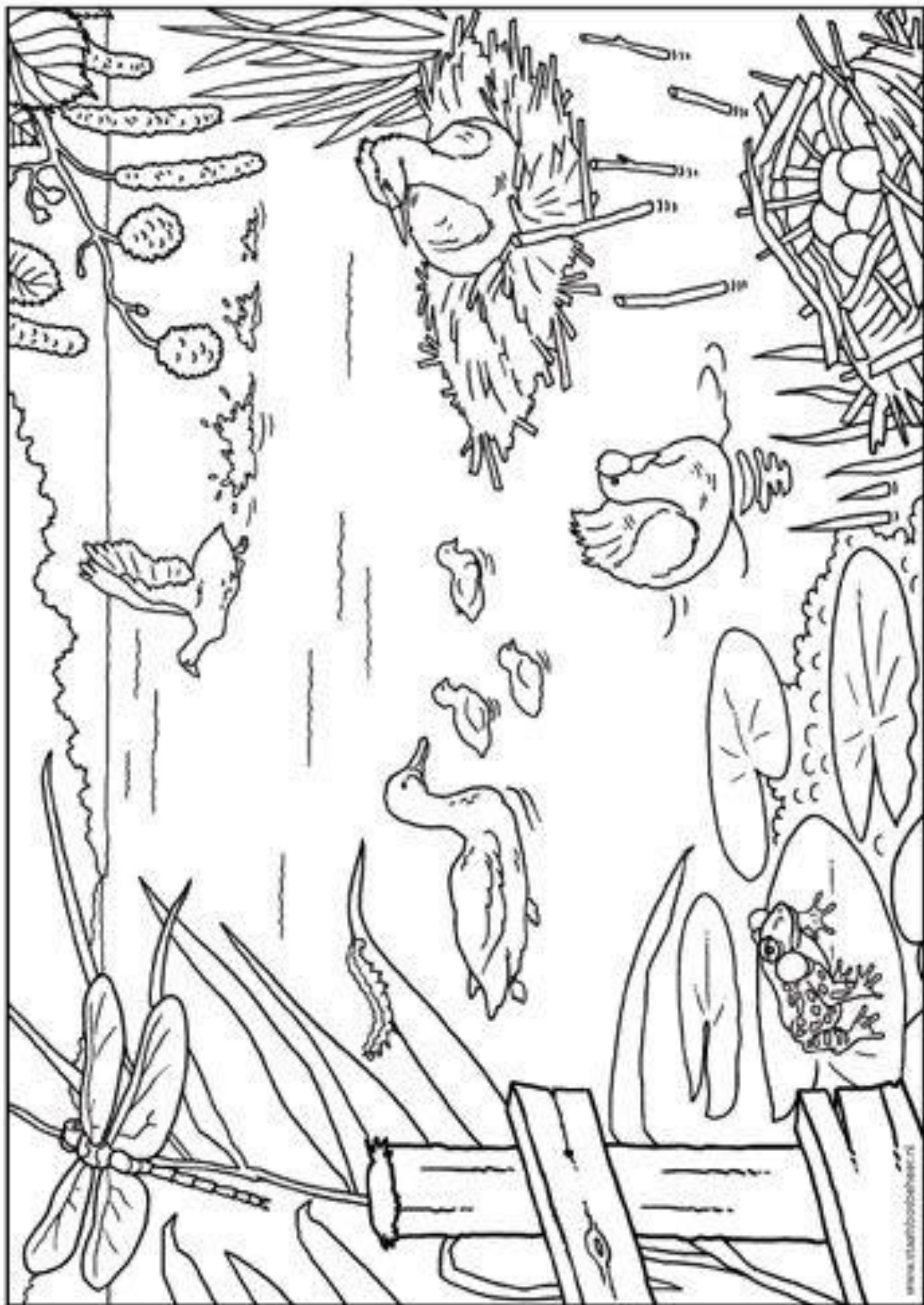
Tip: onderstaande dieren komen voor in het Molsbroek:

- Kikker
- Muisje
- Eend
- Ooievaar
- Vis
- Uil
- Bij

Welk dier roept zijn naam **NIET**?

- Tjiftjaf (Tip 6: het bosje)
- Oehoe (Tip 6: het bezoekerscentrum)
- Meerkoet (Tip 6: de insectentuin)

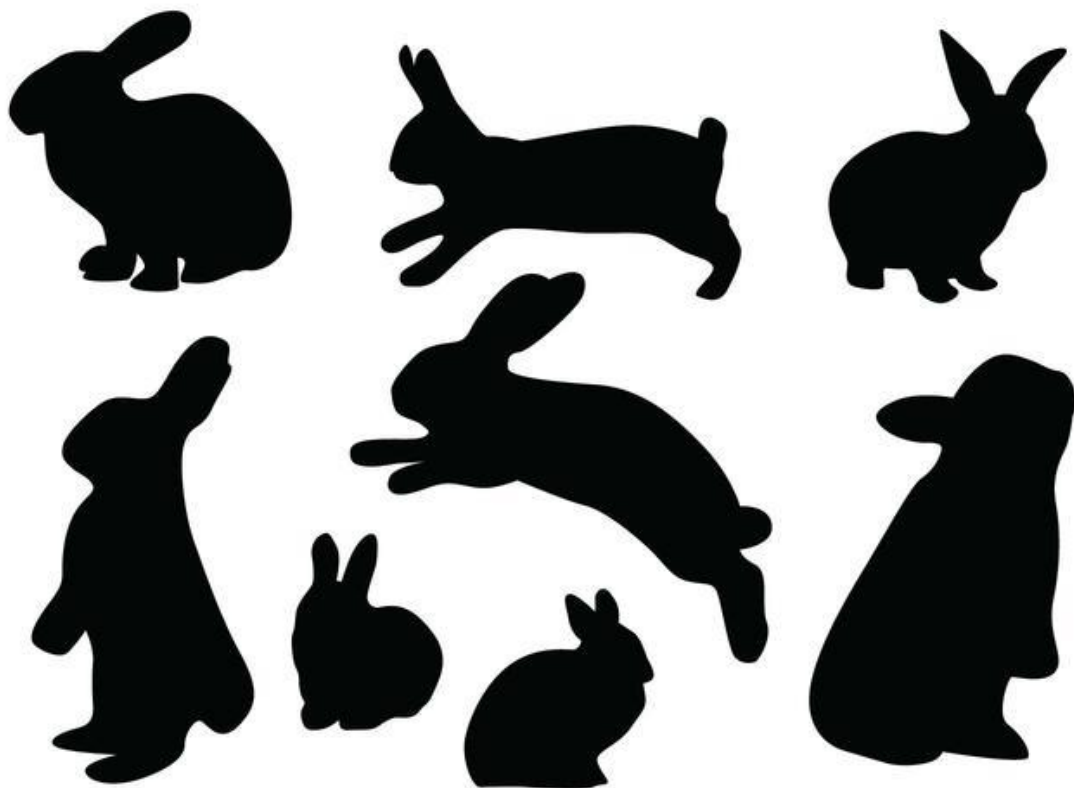
www.stanfordschools.co.uk

Konijnenoren

Plaats: aan het konijnenveld, of als je een konijn ziet

Konijnen hebben lange oren. Ze kunnen ze heel goed bewegen! Kan jij met je oren bewegen?

Door hun oren te draaien weten ze precies van waar het geluid komt. Probeer het ook eventjes. Sluit je ogen (met een blinddoek), en laat je medeschattenjagers rond jou staan. Elk om beurt klappen ze in hun handen of maken ze geluid. Kan jij horen of het geluid van voor, achter of naast jou kwam? Staan ze ver of dichtbij?

Wist je dat?

Konijnen moeten als prooidier hun uiterste best doen om zo weinig mogelijk op te vallen in hun omgeving. Ze gebruiken hun oren niet alleen om goed te luisteren, maar ook om te communiceren met elkaar door middel van lichaamstaal.

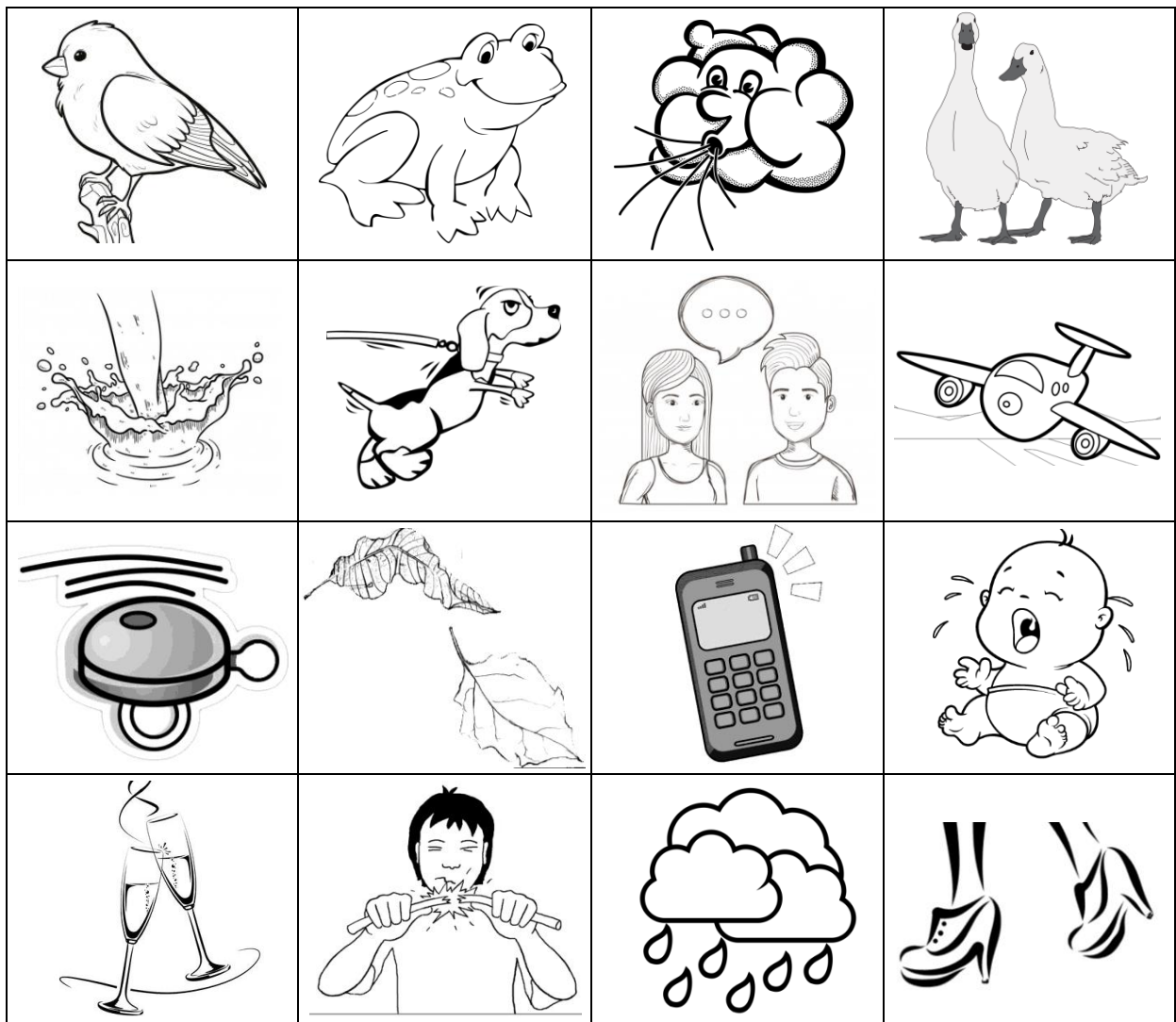
En hoewel geluiden ook zeker deel uitmaken van 'konijntaal', communiceren konijnen voornamelijk met behulp van deze lichaamstaal en geuren.

De geluiden die ze wel kunnen maken is het knarsen van hun tanden, grommen, stampen (als er gevaar dreigt) of gillen (het geluid dat je misschien al eens hoorde bij een konijn in doodsangst).

Extra: geluidenbingo

Plaats: tijdens de hele zoektocht.

Luister tijdens je zoektocht goed naar de geluiden rondom jou. Telkens als je een geluid hoort dat in de bingotabel staat, mag je de afbeelding doorkruisen. Probeer zo snel mogelijk vier afbeeldingen op een rij te doorkruisen!

Waar ligt de schat verstopt?

Schrijf je antwoorden op de vragen onder de juiste tip. Kan je ontrafelen waar de schat verstopt is? Veel succes!

Tip 1	Tip 2	Tip 3	Tip 4	Tip 5	Tip 6

Heb je de schat gevonden? Proficiat!

Laat ons weten wat je vond van deze schattenzoektocht via mail (info@vzwdurme.be), Facebook of Instagram ([@vzwdurme](https://www.instagram.com/vzwdurme)), of laat je opmerkingen achter in het logboek in de schatkist.

Tot volgende keer?

